

RUTA 2

Illla de Ons

Illas de Ons

A illa de Ons, situada fronte á ría de Pontevedra, ten unha configuración alongada. Caracterízase por presentar abruptos cantís na cara oeste, onde a natureza corre salvaxe, en clara contraposición coas pequenas ladeiras e praias que buscan refuxio no litoral. Conta cun alto valor etnográfico e cultural, debido a que nela existiu unha pequena poboación que tivo que adaptarse a vivir illada. Moitas das edificacións, que aínda hoxe permanecen, son o fiel reflexo do patrimonio mariñeiro que tanto caracteriza a esta illa.

Qué visitar?

- 1 Praia das Dornas
- 2 Centro de Visitantes (antiga escola)
- 3 Praia Area dos Cans
- 4 Praia de Canexol
- 5 Mirador de Fedorentos
- 6 Buraco do Inferno
- 7 Castelo dos Mouros
- 8 Faro de Ons
- 9 Punta Centolo
- 10 Praia de Melide

Información de interese:

- Composto polas illas Ons, Onza e o illote das Freitosas.
- Concello de Bueu.
- Superficie: 2.641 ha, 470 ha terrestres (18%) e 2.309 ha marítimas (82%).
- A caseta de información do Parque Nacional está situada xusto ao final do peirao de pasaxeiros (coordenadas: 42.37655, -8.93112).
- Hai un Centro de visitantes no que se explica como era a vida dos habitantes de Ons cando o turismo aínda non estaba presente nesta illa. Xeralmente está aberto polas tardes en tempada alta.

Praia das Dornas

Tradicions mariñeiras

Historia

Etnografía

Medio Mariño

Localización: Illa de Ons

Coordenadas: 42.37732, -8.93139

A praia das Dornas, xunto ao peirao de pasaxeiros, danos a benvida á illa de Ons. As embarcacións tradicionais (dornas) varadas na praia e as redes secando ao sol, constitúen un recordatorio para os visitantes: nesta illa todo xira en torno aos oficios mariñeiros.

Descrición

Chegamos a esta praia para iniciar a ruta de Ons. Neste pequeno areal, tranquilo e pouco ventoso, de forma rectilínea, e area branca e grosa, chamamos a atención as numerosas embarcacións tradicionais varadas na area: as dornas. A súa orixe non está clara, mais diversos estudos sinalan que poderían ser de procedencia nórdica, de cando os viquingos asediaron as costas galegas entre os séculos IX e XII. Isto xustificaría o seu abndante

uso nas rías de Arousa e Pontevedra, especialmente invadidas polos viquingos, ao ser porta de entrada a Santiago de Compostela.

Para a observación

Moi típicas das Rías Baixas, as dornas teñen un tamaño aproximado de 5 metros. Contan cunha proa redonda que sobresa da cuberta, unha popa plana e unha quilla pronunciada. Ademais de remos, están dotadas dunha vela, que permitiría cubrir maiores distancias durante as longas xornadas de pesca. A intensa actividade pesqueira e comercial comezada na

illa a mediados do século XIX, coa instalación dunha fábrica de salgadura de peixe, provocou que aumentara o uso das dornas, animando ás familias a mercar a súa propia embarcación. Era máis rendible pescar e vender na propia illa que ter que desprazarse a outras fábricas situadas na costa.

Máis sobre · Os roqueados litorais

Os rochedos litorais enfróntanse constantemente ao embate das olas e á turbulencia da auga, que erosionan e modelan a costa. Os organismos que habitan nesta zona están adaptados ás duras condicións ambientais mediante mecanismos para fixarse ao substrato e para resistir os golpes do mar. Grazas a estas turbulencias, as augas costeiras están practicamente saturadas

de osíxeno e gran cantidade de materia orgánica. Se sumamos isto á gran diversidade de hábitats que hai nestas zonas rochosas, como fendas, covas, paredes etc., explica a diversidade específica destes ambientes, caracterizados pola progresiva substitución dunhas especies por outras ao longo das zonas supramareal, intermareal e submareal.